

X - X - X - X - X - X - X - X

ט י ו ב ש ט

25
כ"ד בשבט תשכ"ד

ג ב ע ת - ח י י מ

7.2.64 יומן מס' 110

נחוג השנה במשקנו בצורה בלתי מודרנית ביותר - פשוט יצאו לנסוע והרי זה פלא - יצאו בהמונים. ילדים בכל הגילים (כמעט), חברים בכל הגילים, עם ואף בלי ילדים - כלם שמחו כי אחרי הפסקה של שנים טוב ניתנה הזדמנות לחדש את החג בצורתו המקורית.

נאחל לחודש שיגדל ויצמח

לאחר מועצת הקבוץ המאוחד

כמעט ולא היו חילוקי דעות. רוב סעיפי ההחלטות נתקבלו פה אחד. הוחלט לגשת באופן מעשי לחיסול המוחלט של העבודה השכירה במשקי הקבוץ המאוחד. הודגש שזאת חייבת להיות המועצה האחרונה הדנה בשאלה כאובה זו. ניתן למשקים שהות של 18 חודש להגשמת המשימה. משק אשר תוך זמן קצוב זה אינו מחסל את העבודה השכירה וגם אינו קעביר את מפעליו שותפות עם ההסתדרות, אין לו מקום בקבוץ המאוחד. רק משק אשר עשה לפי אישור המוסדות המרכזיים את כל המאמצים לחיסול העבודה השכירה ועל אף כל המאמצים לא הגיע לתוצאות מלאות תוך הזמן הזה, יכול לבקש אורכה לתקופה מוגבלת נוספת. תוך שלשה חודשים מסיום המועצה חייב כל משק להביא לפני מזכירות הקבוץ תכנית בדוקה לחיסול העבודה השכירה, ואם תכנית זו לא תאושר ע"י המוסדות חייב המשק לעבור לשותפות עם ההסתדרות.

באשר לשותפות עם ההסתדרות לא היו למעשה חילוקי דעות בין צירי המועצה. כלם היו תמים דעים שזאת הצעה רעה. היא אולי פותרת את השאלה מבחינה הסתדרותית ומבחינת האיגוד המקצועי באופן עקרוני, היא פותרת אותה מבחינה זו שחברי הסתדרות לא יהנו מערך עודף. אין לזלזל בחשיבותו של הצד הזה דוקא, אבל מבחינה קבוצית-חברתית אין בה פתרון. בתוך הצעה זו טמונות אלה בעיות יום-יומיות של קבלת חברים לעבודה ופיטור פועלים שכירים, העברת חברים ושכירים ממקצוע למקצוע, ממחלקה למחלקה; מיני ניגודי אינטרסים אשר יחגשו בגלוי; בעיות כניסת בנינו למפעל במימדים הדרושים ולכל עבודה, אם מקצועית או פשוטה. אולי בכלל מעמידה השותפות את כניסת הבנים למפעל בספק.

לכן נשמע במועצה טוב ושוב אותו משפט: העשו את הכל בכדי לעבור לעבודה עצמית. זהו הפתרון הקבוצי היחידי ואליו צריך לשאוף ולהגיע בכל מחיר. על כן עלינו לגשת בלי דחוי למלאכת חיסול העבודה השכירה. המזכירות, מוסדות מרכזיים של המשק כמועצה, ועדת-משק וועדת-עבודה, כל הועדות הכלכליות וכל הועדות החברתיות חייבות לתכנן את פעולתן כשבמרכזן עומדת המשימה: חיסול העבודה השכירה. עלינו לבדוק מחדש את כח העבודה אשר בידנו, האם כל אחד מאתנו עומד במקום המועיל ביותר, האם תוך הזנות וחילופי השחרור ולהוסיף עובדים לבית-החרושת.

יש להעמיד מחדש לפני החברה את הצורך בקליטה. עלינו לקלוט משפחות עוליים ולתת הנראות לועית השיכון לתכנן ולפנות שיכון מתאים לקליטת המשפחות לפחות. יש להחיש את הבניה ואת העברת החברים (וגם הילדים) - אנחנו בונים כיתה כוללת) לשינובם החדש. עלינו להמשיך בכנית שיכון ותיקים לפי

יומן מס' 110
אישורי ההל
ולקבל אישור
שכבר אושרה
הנוער ולהכ
הקליטה ולה
להתאים את
וגם תקציביו
באותו
להפסיק זמני
נוספים לעבו
כדי להתאים
לטווח
בביה"ס ולהד
החדשה. ועד
למקצועות הת
המשרתים בצה
העמדת
דרושים להגש
פרשתי את הת
עור וגידים

יומן
-- אושרה ל
עיון, בטפול
-- הוחלט לא
בקורס רכזי
-- נידונה ה
להביא את הת

-- הועדה המ
לחפיקי המזכיר
הצעות: חוה
שתי המועמדות
לקבל את התפק
לא לקבל את ש

אא כיתה י
לסמינר ולטיור
התקיימה שיחת
יצאה ביום א'

אישורי ההלוואה אשר כבר בידינו, ולהכין שיכון לקליטה אולפן בן 40 חדר ולקבל אישור לקבלתו ע"י מוסדות הקבוץ המאוחד. יש לספל בקליטה של"ת לאחר שכבר אושרה לנו קליטה חיילות בודדות במסגרת של"ת. עלינו להגדיל את קבוצת הנוער ולהכין בעוד מועד קליטה של חברת נוער חדשה. יש למצות את כל אפשרויות הקליטה ולהגדיל את הישוב תוך חצי שנה ב-28 חברים נוספים לעבודה. יש להתאים את מחסני הבגדים, אספקה וכו' לתפקידי הקליטה המיוחדים, אירגוניה וגם חקציבית.

באותו זמן יש לבדוק את תכנית העבודה של ביה"ח גת. יש לצמצם יצור ואולי להפסיק זמנית את היצור במחלקות מסוימות ולהפעילן מחדש רק עם בניסת חברים נוספים לעבודה. לפני הנהלת גת עומדת עבודה קשה והאחריות של תכנון מחדש כדי להתאים את המפעל לתקופה של היסול מהיר של העבודה השכירה.

לטווח ארוך יותר הרי לפנינו פעולה בין הבנים. יש לכוון את החינוך בביה"ס ולהדגיש יותר את המגמה החרושפית. יש להתאים מקצועות לימוד לתקופה החדשה. ועדת ההכשרה וחוג הנוער צריכים ליזום שיחות עם בנים ולכוונם למקצועות התעסיה שלנו. כן על ועדת הקשר ועדת העבודה לכוון את בנינו המשרתים בצה"ל בכדי שבמועד שחרורם יצטרפו למשימה הגדולה.

העמדת אי החברים לפני תכנית קשה ומועזת. כל הכחות הטמונים בחברתנו דרושים להגשמת התכנית. לפנינו מערכה גורלית, אולי הולדת שלנו. פרשתי את התכנית רק בקוים כלליים, אבל השלד מצטיירת בוורות. יש לקרום לה עור וגידים ולהפיח בה רוח חיים. זה יהיה מבחננו הגדול.

דוד א.

יומן המזכירות

ד א ר

החל מ-1.2.64 הועלו מחירי הדאר לחו"ל ובעיקר גדל מאד ההפרש בין מחיר של אגרת אויר ומחיר של מכתב בדאר אויר. הנה המספרים:

מכתב	אגרת	אירופה
35 אג'	25 אג'	ארצות-הברית
70	35	אמריקה מרכזית
72	35	" דרומית
92	35	אוסטרליה
97	35	

לכן מתבקשים החברים להשתמש באגרות אויר ולהימנע ככל האפשר משליחת מכתבים בדאר אויר.

- אושרה ללינה סגל השתלמות בימי עיון, בטפול וחינוך המיוחד.
- הוחלט לאפשר לאורי מור השתתפות בקורס רכזי מוסכים.
- נידונה תכנית העבודה תשכ"ד. סוכם להביא את התכנית לפני הענפים.

ב א ס פ ה

הועדה המיוחדת לבירור הצעות לתפקיד המזכיר הביאה לפני האספה שתי הצעות: חוה קמינסקי ומרים בן-אהרון. שתי המועמדות הסבירו מדוע אינן מוכנות לקבל את התפקיד. האספה החליטה לכן לא לקבל את שתי ההצעות.

מ ת י ק מ ר כ ז ת ה ח י נ ו נ

א* כיחה י"ב סיימה את לימודיה הסדירים השנה מוקדם מן הרגיל, כי נוסף לסמינר ולטיול הרי גם העזרה לישובים צעירים עוד לפניהם. ערב צאתם לסמינר החקיימה שיחת סיכום פנימית, ורצוי היה שעל תכנה ימסרו במיוחד. הכיתה יצאה ביום א' השבוע לאפעל למשך שבועיים. מלווה אותה צבי מנבר.

(המשך בדף 3)

* בעיה
אנו עומדים
שנים בחשיב
לא תהיה מכ
מבחינת ברי
לפי התורח

* בניה
התחלה בניה
של המפעל מ
שיעמדו בכך

* העדר
פשוט אין כ

* הקור
חנור אחד ל
הבית. נקו
לדאוג לציו

* בס' ו
בחלקם מפאת
הטמט יצאו

* בעקבות
אפשרנו ביקו

* ואחרון

ניצחו הבנים
75:27, ואת
התיכון עמק-
בכדורגל לכפ
של הכדורסל

הועדה לע
הפועל של ההס
לבקשתו של א
בסך -2100 ל
בעבודת המחקר
בקבוץ. בהתא
להגיש לוועדה
סומה והפצתה.

והנה תכני
שהוגשה לוועדה

"קיימת הפ
הצורות המקוב
והבדלים גדול
באותו זרם.
הבניה מבלי ש
ולתחאמת התכנ

"מובן שיט
עיה מתנאים א
אקלים, טופוג
וכו'. אבל ב
ממשיים אלה מ
מקריים או סו
גורמים הפרוה

א* בעית שמירה הלילה מעסיקה אותנו ללא הרף. על אף מאמצי סידור העבודה אנו עומדים בכל שבוע לפני עובדה שאין שומרת. לפי העקרון שהיום והלילה שנים בחשיבותם בחיי הילדים נהיה נאלצים להוציא מטפלות גם אם החלפתן למפרע לא תהיה מסודרת לגמרי. ברור שבחורף קשה זה מספר החברות המבוגרות אשר מבחינת בריאות אינן יכולות לשמור, גדל, ולא תהיה כל בריאה אלא שהמטפלות לפי התור תפאנה לשמירה.

א* בניה הכיתה מחקדמת עכשיו בקצב מהיר יותר. עובדים בטיח ובנגרות. התחלת בניה הפעוטון נדחתה השבוע מסיבות טכניות של מפעל הבניה. מרכז הבניה של המפעל מבטיח שהבית יהיה מוכן לכניסת הילדים בעוד שלשה חודשים. נקווה שיעמדו בכך.

א* העדר מרכז בניה במסק מעכב כל מיני עבודות קטנות אבל הכרחיות, כי פשוט אין כתובת!

א* הקור הקשה שטרם בסבועות האחרונים פגע קשה בילדינו כי ציוד החימום - תנור אחד לרשותה של כל כיתה, כולל בית וחדר לימוד) אינו מספיק לחמם את הבית. נקווה כי השנה עברנו כבר את הכי קשה ולקראת השנה הבאה יפיה צורך לדאוג לציוד חימום נוסף.

א* בס'ו בשבט התקיימו טיולים של כל הכיתות. התכניות הגדולות בוטלו בחלקם מפאת מזג האויר הבלתי יציב, אבל קטבעים היום של ט'ו בשבט הפתיעה השמש יצאו הכיתות לפי שכבותיהן ובסופו של דבר נהנו כלם מן היום היפה.

א* בעקבות התלהבותם של תלמידי הכיתות הצעירות מבקורים בתערוכת אפריקה אפשרנו ביקור שם גם לכיתות הבינוניות מ-ז' עד י'.

א* ואחרון אחרון חביב: הספוט. במסגרת אליפויות בתי הספר בכדורסל ניצחו הבנים את ביה"ס התיכון עמק-חפר (רופין) 91:70, את נעורים (כפר-רופין) 75:27, ואת גבעת-חיים (איחוד) 40:36; הבנות את שדות-ים 26:11; את ביה"ס התיכון עמק-חפר (רופין) 40:14 ואת האיחוד 47:11; לעומת זאת הפסידו הבנים בכדורסל לכפר-הרא"ה 1:2 ול"רופין" 1:0; לפי דברי הבנים, לעומת הרמה הטובה של הכדורסל מורגש החסרון באימונים קבוצתיים בכדורסל.

רות מאיר

ב ב נ י ה

והפעם לא על בצוע עבודות ועל פיגורים

"הדרישות היסודיות שונות רק במעט ממסק למסק ושינויים פרוגרמטיים אלו ניתנים ולהבחנה ברורה. לכן קיימת, לדעתי, בהחלט אפשרות להגיע למספר מצומצם יחסית של תכניות מוסכמות.

"אך אין כל אפשרות של התקדמות לקראת מצב משופר יותר, בלי הכנה יסודית ע"י תאור המצב הקיים בצורה מרוכזת וברורה. כאשר עומד המסק לפני בחירת תכנית המתאימה לו - מתברר מיד שקשה מאד להתבסס על הנסיון שנרכש, כי החומר מפורז ולא ניתן, במאמץ ובזמן מתקבלים על הדעת, להגיע למסקנות. דבר זה מונע כמובן פיתוח שיטתי ומחושב של השיפוטיות שהזכיתו את עצמם - הדרך היחידה בה אפשר להגיע במסך הזמן לתוצאות מטבעת רצון.

"כל זה הניג אותי לבקש, שיאפשרו לי את עריכת הסקר."

ל א ל י - ב ר כ ה ל ק ר ל ת ה מ ע נ ק ו ה צ ל ח ה ג ע ב ו ד ה

הועדה לעידוד המחקר וההשתלמות בועד הפועל של ההסתדרות, החליטה להענות לבקשתו של אלי בן-משה ולאשר לו מענק בסך -2100 ל"י לשנת 1964 כהשתתפות בעבודת המחקר על הנושא "שיכון הותיקים בקבוץ. בהתאם לכך על מקבל המענק להגיש לוועדה את עבודת המחקר לפני פר-סומה והפצחה.

והנה תכנית העבודה של אלי, כפי שהוגשה לוועדה:

"קיימת הפרזה בלתי מוצדקת ברבות הצורות המקובלות בזרמים השונים, והבדלים גדולים בין משק ומשק אפילו באותו זרם. חופעה זאת גורמת להתיקרות הבניה מבלי שיהיה בה ערובה לטיב ולהתאמת התכנית לצרכים באופן אופטימלי.

"מובן שיש הצדקה בשנויים אשר נוב-עים מתנאים אובייקטיביים שונים כגון: אקלים, טופוגרפיה, שטח המחנה וגודלו וכו'. אבל ברור לי שמעבר לגורמים ממשיים אלה משפיעים עוד הרבה אחרים, מקריים או סובייקטיביים, והם בעיקר אשר נורמים הפרזה בלתי מוצדקת זאת.

מ ע ב ו ד ת י ב מ פ ל ג ה

פעלתי למעלה מ-31/2 שנה כשליח הקבוץ במפלגה. עבדתי בשטח ארגון סניפים - התמסרתי במיוחד לסניף בני-ברק ובקוהי בקריה-אוננו וגבעה-שמואל. ברצוני למסור קצת רשמים מעבודתי; הקדשתי בהם הסבר מפורט לאיגוד המקצועי מכיון שבזה נבחנת ההסתדרות בימים אלה.

ארשה לעצמי לפני זה כמה משפטים הנוגעים למגויסים עצמם. האוירה בקבוץ כיום אינה אוהדת במיוחד את השליחים העושים את מלאכתם מחוץ לקבוץ. בזמן האחרון נשמעו גם באסיפה הערוה מכל מיני חברים, לא חיוביות ביותר על חשבון כלל המגויסים. גם חברי מזכירות, בדיונים באסיפות בעניני גיוס, לא התעלו מעל לעניני השעה. הדברים דורשים שנוי מידי - ניתן-נא למגויס את ההרגשה הטובה. שליח ציבור המייצג בעבודתו את החברה שלנו ראוי ליחס טוב וחם. ניתן בכבוד את האחוזים המגיעים מאתנו לתנועה, נגביר על ידי זה את הזיקה לקבוץ ונחנך את הציבור להבין כי עבודתו של המגויס עומדת בדרגה אחת עם העבודה הפיזית והיא לא פחותה בשום אופן מיום עבודה של כל חבר במשק.

כעת תיאור על מקום עבודתי. בני-ברק נמצא בת 60,000 תושבים, העיר היחידה בישראל אשר עם כניסת השבת נסגרת מטעם הרשות המוניציפלית מבואותיה בשרשרות כבדות ושום כלי רכב לא יבוא לתחומה. זהג אשר יכנס בשבת יסתכן ברגימת אבנים ע"י צעירים קנאים. השכונות זכרון-מגיד ושיכון ויז'ניץ אינן סומכות על העיריה והן סוגרות בשערים כבדים את המבואות לשיכונם. בני-ברק היא עיר דתית. הדתיים מחולקים ביניהם לעשרות חוגים וכיתות. מספר בתי-הכנסת וה"שטיבלך" עובר את ה-200, נוסף ל-30 ישיבות, ביניהן מהגדולות בארץ כמו: ישיבת פוניבז', ויז'ניץ, סלובודקה, חסידי סאטמר ועוד; קיימים גם חצרות אדמ"ורים. לאיש דתי זה מקום אידיאלי בחיים וגם אחרי זה-זכרון-מאיר קיים בית-עלמין מיוחד רק לשומרי דת.

מצב הענינים בעיריה מתנהל על בסיס "שמור לי ואשמור לך". מועצת העיר מורכבת: אגודת ישראל ופועלי אג"י - 5, מפד"ל - 4, מפא"י 3, חרות - 2, רשימה עצמית - 1 - סה כ 15 צירים.

מרכז העיר לפי שמות הרחובות מזכיר לך כי בבני-ברק אחת נמצא: רחובות ירושלים, רבי עקיבא, רבי טרפון, הנביאים יחזקאל, הושע, ירמיהו וכו'; החלק החדש והשכונות לפי התקופה החדשה: הרצל, ברוכוב, פלמ"ח, ביאליק, אנילביץ, חנה סנש, ועוד.

כ-10,000 פועלים עובדים בתעשייה בבני-ברק, בכ-400 מפעלי תעשייה ומלאכה התעשייה מפורזת ב-4 מרכזי תעשייה. בין המפעלים הגדולים אזכיר את ארגמן, אמגט פלסטיק, אלד, משי זקס, זכסוניה, פרומין, עונג, חהרת יוטה, צמרון, תחנת קמח דגן-ישראל, אוסם ועוד.

החילוניים בבני-ברק מקופחים - הם אזרחים ממדרגה שניה, אם כי הם מהווים 43% מתושבי העיר. בענינים החיוניים ביותר מורגשת הזנחה ורשלנות מצד פרנסי העיר. לדוגמה: עיריית בני-ברק סובה לכלול בתחומה את אוניברסיטת בר-אילן וזו מהווה מובלעת של עיריית ומת-גן בתוך שטחה של בני-ברק! המוסד היחיד העוסק בהפצת חרבות הוא מועצת הפועלים. היא קונה הצבות שלמות ב"הבימה" וב"קמרי" וב"אוהל" ומוכרת את הגרטיסים לחברי ההסתדרות במחירים עממיים. בעיות של חיי חברה ותרבות מוטלות על מועצת הפועלים, ויש מצדה יותר חשומת-לב מאשר בכל מקום אחר, אפילו בהשוואה לירושלים. היא מטפלת ב-15,000 חברים בקירוב, מממנת החזקת ספריה (היחידה בעירו), סידור הופעות הצגות והרצאות, עריכת טיולים ופעולות תרבות אחרות, ומנסה באחרונה גם להיות פעילה בשטח הספורט, בעניני "הפועל".

מס' 13,000
 המועצה המפורט, מר
 קרוב ל-100
 שבת ובשבת
 רכיבה!
 40% מהאוכל
 ציבוריים
 מסורת בתק
 למיניהם.
 הישוע
 7000 תושבי
 השפעה
 מבוטלת.
 ההסדרות.
 אתם בשיתוף
 תרבות, קלי
 בטוח לפועל
 (לשכת העבו
 אחוזים כמו
 ואחד הפקיד
 מתקיימות ב
 הוצאת עלון
 הטיפול האי
 העסוקה, פנ
 המחלק
 מקום חשוב
 שונים לא נ
 של 300 לוח
 הסולם) ב-25
 של עובדי ה
 השואה מרכז
 עבודה.
 פועלי
 הפועלים לא
 מסדר היום -
 ומתואמת.
 אינטרסנטיות
 וקבוצות. ב
 "זחילת שכר"
 של ההסתדרות
 לעצמן, חברי
 במפעלים גדו

תמונה לגמרי אחרת מתקבלת מקריית-אוננו. הישוב, בן 23 שנה, מונה 13,000 תושבים, רובם עולים חדשים. פיתוח המקום מורגש בכל השטחים. המועצה המקומית משתפת פעולה עם מועצת הפועלים בפעולות חינוך, תרבות, ספורט, מועדונים, אולפנים לעברית, חוגים, נוער וכו'. חברי ההסתדרות במקום - קרוב ל-8000. הקריה היא חפשית במלוא מובן המלה: הקולנוע פתוח בערבי שבת ובשבת ביום, פעולות הספורט בשבת מקיפות המונים בכל המקצועות (כולל רכיבה!). בניין ויצירה מורגשים במיוחד בשטח הפיתוח: המעברה שהיוותה 40% מהאוכלוסיה נעלמה ובמקומה הוקמו בתים; נסללו כבישים, נטעו גנים ציבוריים והורחבה רשת החשמל. יחד עם זאת לא קופחו החיים הדתיים לשומרי מסורת בתקציב המועצה המקומית: קיימים מועצה דתית, רב, בחי כנסת וכלי קודש למיניהם.

הישוב השלישי שהייתי קשור בו - גבעת-שפואל: מועצה מקומית עצמאית בת 7000 תושבים. בעיניי הסתדרות וקופת חולים הישוב מסוגף לבני-ברק. השפעתנו במקומות האלה בחיים הציבוריים ובארגון ההסתדרות ותאיה אינה מבוטלת. אחדות-עבודה - פועלי-ציון מהווים במקומות אלה קרוב ל-23% מחברי ההסתדרות. סניפי המפלגה עומדים מאחורי שליחיהם במועצות הפועלים ועובדים אתם בשיתוף, בתיאום ובעמדה אחידה מלאה. חברי המפלגה מיוצגים בועדות שונות-תרבות, קליטה, חברים, בקורת, ועוד. נציגינו עובדים ב"מבטחים", בקרן בטוח לפועל בנין, באיגוד המקצועי, בנוער העובד, בלשכת המס, בשרות התעסוקה (לשכת העבודה שהיא כעת ממסלחית), בארגון אמהות עובדות, ומיוצגים לפי אחוזים במועצת הפועלים ובמזכירותה. בקריית-אוננו סגן ראש המועצה המקומית ואחד הפקידים הבכירים בה הנם חברי אחדות-העבודה. מחוץ לפעולות ההסתדרות מתקיימות בסניפים פעולות מפלגתיות בשטחים שונים, כולל חוגים רעיוניים, הוצאת עלון פנימי לחברים, קשר הדוק עם "למרחב" ועוד. ראוי להדגיש את הטיפול האישי מטעם מזכירות הסניף בבעיות החברים בענייני דיור, חנוך, תעסוקה, פניה למוסדות שונים, וכו'.

המחלקה המקצועית המחולקת לתאים שונים כגון אריג, מתכת, מזון - תופסת מקום חשוב בחיי הפועל. פרנסתו וכלכלת הבית תלויות בשכרו ואחרי ניכויים שונים לא נשאר לו הרבה. למעלה מ-50% מכלל ציבור הפועלים אינו מגיע לשכר של 300 ל"י נטו. מפלגתנו דרשה לכן העלאת שכר לפועלים חקלאיים (שהם בתחתית הסולם) ב-25%, לפועלי בנין ושרותים ב-10-14%, וכן השוואת תנאים סוציאליים של עובדי הייצור לאלה הקיימים בשרותים ציבוריים. דרישה נוספת - קרן השוואה מרכזית להבטחת תוספת משפחתית עבור אשה וילדים, ללא הבדל מקצוע ומקום עבודה.

פועלי ישראל אינם נשאלים על תביעותיהם במדיניות השכר; ברוב מועצות הפועלים לא רצו אפילו לקיים דיון על השכר. דו"ח ועדת הורוביץ ירד סופית מסדר היום - היה זה נסיון לקבוע בסיס ומסגרות משותפות למדיניות שכר כללית ומתואמת. הדירוגים בשכר עד כה נעשו כתוצאה מהסכמים בלחץ נסיבות, אינטרסנטיות צרה, איומי שביתות, פרי צמידות שונות בין כל מיני מקצועות וקבוצות. בשנת 1963, שנת הקפאת השכר, נאלץ הפועל להסתפק במה שקרוי "זחילה שכר" - עליות קטנות בדרגה, בתפקיד, בוותק ובתוספת משפחה. מעמדה של ההסתדרות ומסקלה יורד. "ועדת פעולה וארגון בגוש דן" כפי שהן קוראות לעצמן, חברים ממפלגות שונות המנצלים את זעמם של הפועלים, מאיימים בשביתות במפעלים גדולים, מקיימים ארגון בניגוד למועצות הפועלים, קוראים לאסיפות

פועלים של
תביעות הפ
לט קבלו א
השביחה במ
נתגלה יוש
ידו לכך,
מעמידים א
אצלו משקע
חדת
נשאל על ד
אינו מקבל
ברמת החיי
דרשה בהם
יחס להתיק
רשמיים וב
בעלי התעש
כולל. הה
מפא"י. א
בהחלט
המהווים לכ
חשאי בין ע
לאבסורד שב
שכר של פוע
בסיכו
מתרחב, קיי
ובראית צרכ

מכתב מ נ

אחרי
פנה קצת לכ
עבודתי כאן
יש למ
במקומות ש
אח עיבוד ה
להדריך אות
חילום, קילט
אבל כעת הכ
האנשי
בחלקות גדול
היא במסירות
היה פחות ממ

פועלים שלא על דעת ההסתדרות, ולדעתם ההסתדרות קיימת בשביל לרסן את הביעות הפועלים. כדאי בהזדמנות זו לציין כי כ-80% מהשביתות האחרונות לט קבלו אישור ממועצות הפועלים ונקראו "שביתות פראיות". עקבתי בעצמי אחר השביתה במפעלי "פרומין". במשא ומתן בין האיגוד המקצועי והנהלת פרומין נחגלה יושר צבורי לקוי בהחלט מצד המטפלים בעניינים ואין הפועל יכול לחת ידו לכך, בעיקר כשאין משתפים אותו עצמו והכל נעשה מלמעלה. אחרי כן מעמידים את הפועל בפני עובדה קיימת והוא משלים רק בדליה ברירה, ונשאר אצלו משקע של אי-אימון להסתדרות המטפלת בבעיותיו.

חרדה הפועל היא לכן מוצדקת. מועד חתימת הסכמי השכר מחקר והפועל לשאל על דעתו. קיים תהליך של העלאת הפריזון והגברת התפוקה במשק - והפועל אינו מקבל את חלקו הצודק בפרי המאמץ. מעטים הפועלים בארץ הנהנים מעליה ברמת החיים. בחודש ינואר התקיימו כינוסים ארציים בשאלות שכר - מפלגתנו דרשה בהם קודם כל האזנה לחביעות הפועלים. הצעות מפא"י אינן עומדות בשום יחס להתיקרות ולירידת ערכו הריאלי של השכר. מתעלמים מסיכומים וחישובים רשמיים ובזה הם מעוררים זעם במקומות העבודה. גברה החוצפה של התאחדות בעלי התעשייה בהכריזה שלא ישלמו חוספת יוקר לפועלים אלא לאחר הסכם שכר כולל. ההכרעה בשאלת השכר נפלה בישיבת הועד הפועל של ההסתדרות - בקולות מפא"י. אין לקוות לשנוי במועצת ההסתדרות אחרי עלעול מצד מפלגות המיעוט. בהחלטה אין תיקון למצבו של הפועל, בעיקר לאלה שבדרגות הנמוכות, המהווים למעלה מ-50% של כלל ציבור הפועלים. יתכן שזה יהווה המשך להסדר חשאי בין עובדים ומעבידים במקצועות שונים בלעדי האיגוד המקצועי - הגענו לאבסורד שבמקומות אשר אינם מאורגנים בהסתדרות, שכרו של הפועל עולה על שכר של פועל מאורגן באיגוד מקצועי הסתדרותי.

בסיכום - הבעיות של הפועל השכיר הן מרובות, הפער בין הדרגות השונות מתרחב, קיימות סכנות להסתדרות מבניים ומבחוץ. מוכרח לחול שנוי בארגון ובראיית צרכי העובד, שיבטיחו את מעמדה של ההסתדרות.

ישעיהו ב.

X-X-X-X-X-X

מכתב מנתן ברד מס' 910, למערכת היומן ולמשק, 12.1.64

אחרי שגמרנו את זריעת הכותנה בשליש מהחווה (בתחילת ינואר) אני מת-פנה קצת לכתיבת מכתבים. לכן אני רוצה למסור ולספר מה כאן המצב ומה עבודתי כאן.

יש לממשלת טגניקה שלש חוות לגידול כותנה על שפת אגם ויקטוריה. הם במקומות שונים ובגודל שונה, אחת בלי השקאה ושתיים בהשקאה. אנחנו נוחנים את עיבוד האדמה היסודי והאנשים בעלי השטחים זורעים ומטפלים. תפקידנו הוא להדריך אותם בכל הקשור במכונות חקלאיות, כולל נהיגה בטרקטורים, חריש, חילום, קילטור וריסוס. הכלים מתוררת ישראל תחילה לא עמדו בתחילה במבחן, אבל כעת הכל מסתדר על הצד הטוב ביותר.

האנשים הם בעלי רצון טוב, ידידותיים, ומכבדים אותנו. השטחים הם בחלקות גדולות, ואחרי הזריעה חילקנו אותם למשפחות וכל אחת מטפלת בחלקה היא במסדרות רבה. עד כה יכול הכותנה שהם נהגו לקבל מאקר אחד (4 דונם) היה פחות ממה שבבעת-חיים מפיקה מחצי דונם בעל, ומה תבינו מה מהפכני

השנוי שאנו
אקר חירס,
החושבים
חלב ופירות
עשירה מאד.
ברזל וכל מי
כאן ג'ונגלי
אוסטריה -
אני גר ב
מזג האויר נ
(50 מ'מ) וח
עיר המחוז ו
נשאר כאן
בניה של דרו
בירק ועצים.
בישראל, רק
יש כאן סו
כשאני מדבר
שאפשר לקבל
מודרניות אפש
חבילות כותנה
מהמשלוח של
מספר מדויק -
הרכב האו
הסיקיים, ובי
יש כאן גם קצ
במשך הזמן לת
טוב ורצון עז
זה מה שיל
בעל-פה.

אבקשך למכ
פרומה במות ח
נ.ב. אני לא

מפעל
חברים אשר
במשך 9 ימי ה
זאת בימים הק
ללאה בשעות ע

השנוי שאנו מקווים לחולל. כח משפחה מעבדה נוסף לכותנה בשביל עצמה 1-2 אקר הירס, קסארה ובטטה, בעיקר לאספקה עצמית.

התושבים כאן הם במצב גופני טוב. המזון מגוון - אוכלים דגים, בשר, חלב ופירות (מנגו ופפאיה). האנשים הם שקטים, שמחים ובמצב רוח טוב. הארץ עשירה מאד. יש כאן אוצרות טבע בלתי מנוצלים עדין כגון יהלומים, זהב, ברזל וכל מיני מחצבים, מים בשפע, אדמות ביד רחבה ומאפי מגוון ביותר. אין כאן ג'ונגלים כלל. לו צבע האנשים היה אחר אפשר היה לחשוב שהנך בארץ כמו אוסטרליה - שרשרות הרים וביניהם עמקים יפים, נהרות וירק תמיד.

אני גר בעיר המחוז מוואנזה, על שפת אגם, 1200 מטר מעל פני הים. מזג האויר נהדר, עכשיו נגמרו הגשמים - היה יום שירד במשך שעה אחת 2 אינצט (50 מ"מ) וחצי שעה אחרי זה היה כאילו לא קרה כלום. כמו שאמרת, העיר היא עיר המחוז וגודל המחוז כמו ישראל כלה.

נשאר כאן עוד פה ושם זכר לשלטון הגרמני מלפני 1914 - כמה בתים בצורת בניה של דרום גרמניה, שדרות יפות. כאן במזרח אפריקה בכלל כל מקום משופע בירק ועצים. גם הכותנה הוכנסה הינה ע"י הגרמנים קצת לפני שהתחלנו לגדלה בישראל, רק לא טופחה כראוי.

יש כאן סך הכל 4 משפחות ישראליות: מנהל המטביר המרכזי ואנחנו החקלאיים. כשאני מדבר עם האנשים כאן על הארץ ועל התפתחותה הם אינם יכולים להאמין שאפשר לקבל יכולים יותר גדולים, יותר חלב מפרות וכי עם שיטוח קצת יותר מודרניות אפשר גם לדוב כמות פי 10 גדולה ממה שהם דגים. שאלתי אותם כמה חבילות כותנה הם שלחו מטנגניקה והם החביישו להגיד חשבו שזה מספר קטן יותר מהמשלוח של ישראל. בסוף בירדתי עם המהנדס הראשי של המנפטות והוא מסר לי מספר מדויק - 350,000 חבילות. ישראל שלחה, אם אינני טועה, 80,000 חבילות.

הרבב האוכלוסיה כאן גם הוא מגוון. המסחר בידי היהודים, התעשייה בידי הסיקיים, ובידיהם גם המקצועות החופשיים (הסיקים גם הם באים מהודו הצפונית). יש כאן גם קצת מבני ישמעאל מהנסיכויות אומן ומוסקט. המקומיים משתדלים במשך הזמן לתפוס את מקומם בכל השטחים ונראה כי יצליחו, כי יש להם רצון טוב ורצון עז ללמוד.

זה מה שיש לי בינתיים למסור על הנייר. יש דברים שאוכל למסור רק בבית בעל-פה. אבקשך למסור ד"ש לכל המשק, ונוסף לזה המסרי את השתתפותי בצערה של פרומה במוח חיים ז"ל. ד"ש לכל המשפחה

נ.ב. אני לא סופר אלא פשוט מכונאי.

נתן

מפעל הספר

פיריות

אנו מזהירים את ציבור החברים והילדים בפני פטריות הצומחות מתחת לקזוארינות בפרדס. יש כאלה הדומות מאד הן לשמפיניונים והן לארניות, אך הן רעילות !!

חברים אשר "לא הספיקו" לבחור ספר במשך 9 ימי התערוכה, יכונים לעשות זאת בימים הקרובים. את הזמנתם ללאה בשעות עבודתה ב-ספרייה.

XXXXXX

ההסתדרות

הקב

יוני 25

א' אדר תשכ"ג

א. ענפי הש

בהפסקות השטחים המי על השטח הנ הפסקה בין יאפשר עיבור יתר העכו צינורות ההל אלה שמעון י בגלל פיו חיפסק כנראו החלטנו לרכו ללא שותפים.

ב. מספ בהבאת ירק ל הפרק הן טיפ לקראת קציר

במטעים הקצב.

ג. פרד ושינגטון, 0 ו-300 טון ש לפנינו עוד לולנסיה, וכ מקווים להגי עד כה מתנהל

ב. מסע השזיפים והא הכרם וגמרו א' כשסיכום ניכר לעומת על הפרק מלב הקמת הקורדו חוספה ברזלית הישן. בגני ולתמוך אותם תוך הסכון ב

ב. נ. ה כמתצית היבול ל-40 ד' נטיע בזמן נהיה בו עם גמר עבודה השתילים לנטיל אפילו לו רצי בטביכה מפאת